

ИСТОРИОГРАФИЯ НА ИЗТОЧНА РУМЕЛИЯ – РАМКА И АСПЕКТ

Станислав Боянов

Анотация: Историята на Източна Румелия е сравнително слабо разглеждана в българската историография, като причините за това са няколко: слабо запазена и фрагментирана архивна и изворова база, липсата на професионален интерес у първите ни следосвобожденски историци, както и неразбиране на ролята на Източна Румелия за формирането на обществения и държавно-правен модел на възстановената българска държава.

Ключови думи: историография, Източна Румелия

Темата и проблемите, които ще се разгледат в настоящето изследване, са слабо засегнати в българската историография до настоящия момент. Историята на автономната област в рамките на Османската империя – Източна Румелия – е обект на едва няколко самостоятелни монографии и на сравнително малък на брой статии, които засягат отделни аспекти на историята ѝ.

Един от главните проблеми при изясняването на историческите проблеми и достижения на Източна Румелия е липсата на добре запазени архивни документи от периода на нейното съществуване. Поради нехайство, лошо съхранение, както и умишлено, са унищожавани документи (наред с такива от Княжеството), създадени от административните органи на автономната област. Това не позволява на изследователите на този период от българската история да направят напълно

достоверна „картина“ на историята на Източна Румелия.

Колкото повече време минава след Съединението, толкова повече намалява броят на запазените източнорумелийски административни документи. Непосредствено сред края на Източна Румелия като държавно образувание е било възможно тогавашните историци и изследователи да съберат запазения в достатъчна степен документален масив от областта и да се направят съответните научни разработки за дейността на източнорумелийските учреждения. Подобни трудове биха имали значителна научна стойност, защото щяха да имат за основа запазена учрежденска документация.

За съжаление тогавашните големи български историци не се занимават с историята на Южна България през този период (1878 – 1885). Те предпочитат средновековната история или националноосвободителни-

те борби на българите през Възраждането, в които се открояват редица героични фигури и събития, които могат да служат за пример в новоосвободената ни държава, която се стреми в началото на ХХ в. да обедини нацията ни, разделена изкуствено от държавните граници на всички балкански страни. Историята на бившата османска провинция не привлича с нищо подобно историците от този период.

Само някои от бившите висши чиновници на Източна Румелия, които продължават своята кариера и в Княжеството, не забравят историята и проблемите на „втората българска държава“.

Така, Михаил Маджаров издава през 1925 г. книгата си „Източна Румелия“,¹ в която описва сравнително подробно всички аспекти на държавния живот на областта. Той започва с политическото и административно устройство на Източна Румелия през Временното руско управление. Обръща сериозно внимание на действията на руските администратори и подчертава нееднократно, че именно с техните усилия новоосвободените български земи са преодолели последствията от османското владичество и войната (1877 – 1878). Подчертава съпротивата на българското население срещу решенията на Берлинския конгрес. В частта, посветена на работата на Европейската комисия и изработката на основния закон на Източна Румелия – Органическият устав, – Маджаров набляга на ролята на руските комисари и борбата им за широка автономия на областта.

В следващите глави е подробно анализиран Уставът, като авторът е направил свой коментар на по-важните членове от него. Описва подробно първите действия на новата румелийска администрация, като изказва критика, че не се спазва рамката, заложена от ВРУ. Отделено е много място на отношенията между Алеко Богориди и руското правител-

ство, както и на отношенията с Княжеството. Направен е преглед на основните институции на автономната област, придружен с критичен коментар на Маджаров.

Всички критични бележки от автора спират в момента, в който той заема директорски пост в правителството на новия главен управител – Гавраил Кръстевич. Оценката за неговото кратко управление е изцяло положителна и според Маджаров реформите, които предприема новото управление на областта я стабилизират и единствено Съединението е попречило да се види пълният положителен ефект от тях.

Михаил Маджаров описва създаването, ранните години от съществуването на Източна Румелия и събитията около нейната „кончина“ от позицията на съвременник на описаните събития и на участник в политическия живот на областта. Русофилските му политически възгледи личат ясно в изложението му. Описанието му на администрацията и институциите на автономната област се изчерпват с формално описание на функциите, които те изпълняват и йерархичната структура в държавната. Липсват критични бележки върху работата на административните органи, а той, от положението на един от бившите главни администратори на областта, е могъл да внесе яснота около реалното положение на администрацията на Източна Румелия.

Стефан Бобчев издава „Източна Румелия – Исторически преглед, законодателство и правосъдие“.² Той започва своята книга с представяне на източниците, които е използвал при написването ѝ. Сред тях има сборници с документи, статии от руски и френски автори. Българските автори са само двама, което показва слабия интерес на научната ни общност от този период към историята на Източна Румелия.

² Ст. Бобчев, *Източна Румелия – Исторически преглед, законодателство и правосъдие*, София, 1924, 346 с.

¹ М. МАДЖАРОВ, *Източна Румелия*, София, 1925, 323 с.

Бобчев има големи познания в законодателството и държавното устройство на Османската империя. Затова неслучайно той избира да представи в книгата си административното устройство на империята преди Руско-турската освободителна война, като по този начин той иска да покаже и да направи връзка между предишното османско управление и източнорумелийското.

След това той „пропуска“ самата война и описва създаването на Източна Румелия на Берлинския конгрес и работата на Европейската комисия в Пловдив. Авторът прави това далеч по-безпристрастно от колегата си М. Маджаров, който приписва всички позитиви на Русия. Бобчев не спестява критиките си към руските представители в Европейската комисия, когато сметне за нужно.

След като анализира процесите и събитията около създаването на Източна Румелия, Бобчев прави преглед на държавното ѝ устройство. Разяснява подробно функциите на централните и местни институции, както и първите „стъпки“ на новото управление в Южна България.

След този кратък преглед на източнорумелийските учреждения (само в 13 страници) авторът представя в няколко части законодателството и общ поглед върху правосъдието и съдебното право на областта. Той анализира законодателството на Източна Румелия, съставът и ведомството на Областното събрание. Описва отношенията на централните институции с Главния управител и ролята на Постоянния комитет в управлението на областта.

Заключението на автора е, че благодарение на мъдрата и благоразумна политика на Областното събрание, изпълнителната власт и останалите институции, автономната според решенията на Берлинския конгрес област се е превърнала в една *република с председател главният управител и независима по своя характер*.

Описанието на Ст. Бобчев на законодателството, институциите и съдебната система на Източна Румелия е точно и подробно. Той не си позволява да показва политически страсти в изложението си. Авторът се задоволява да опише подробно съдебната система, но не и да и направи „разрез“ и да покаже нейните достойнства и недостатъци.

С изложените дотук монографии се изчерпва интересът на историческата общност към Източна Румелия до средата на ХХ в. И дори и тях можеше да ги няма, ако авторите им не са тясно свързани с нейната история и държавни структури. Българските историци, които работят в периода преди девети септември 1944 г., разглеждат исторически проблеми, свързани предимно с Българското средновековие и епохата на Възраждането, което предлага по-богат материал за изследване отколкото историята на една османска автономна провинция, а това обяснява донякъде и нехайното отношение към съхранението на източнорумелийските документи.

След смяната на властта и новата политическа конюнктура през септември 1944 г. интересът към създаването и историята на автономната област постепенно се засилва. Но интересът на историците през 50-те години е по-скоро към ролята на Русия в създаването на модерната българска държава и нейните институции. Неизменно се подчертава безспорно важната и основополагаща роля на Русия и руските администратори в изграждането на България.

Горан Тодоров издава през 1958 г. книгата си „Временното руско управление в България през 1877 – 1879 г.“.³ В нея той описва всички събития и процеси, довели до освободението на България и образуването на Княжеството и Източна Румелия.

³ Г. Тодоров, *Временното руско управление в България през 1877-1879 г.*, София, 1958, 411 с.

По-голямата част от монографията е посветена на Временното руско управление в освободените български територии и усилията на руските администратори по създаването на действащи български институции. Подробно се описва и изработката и характера на Търновската конституция. Съобразявайки се с политическата система в България по време на написването на книгата си, Тодоров е изпъстрил нейното съдържание с идеологически фрази и постулати, но безспорно е успял да предаде вярно случващото се в младата българска държава.

Частта от труда, която е отделена за Източна Румелия, не е голяма и представлява анализ на действията на руските представители в Европейската комисия и тяхната борба за запазване на българския характер в управлението ѝ. Макар и да не е писал върху проблемите на Източна Румелия и нейните институции, монографията на Г. Тодоров е ценен източник за процесите около правното създаване на областта, нейните основни закони и учреждения.

Авторският колектив Христо Негенцов и Иван Ванев издава книгата „Образованието в Източна Румелия 1879 – 1885“.⁴ В нея подробно е разгледано образователното дело по време на ВРУ, мерките, които са взети от руските администратори в Южна България за запазване на мрежата от образователните институции.

Източнорумелийският период заема водещо място в научния труд и е показано в достатъчна степен реалното положение на образованието и учрежденията, които се грижат за неговото правилно функциониране в служба на обществото. За пълнотата на изследването говори и фактът, че не са подминати и религиозните институции, изпълняващи ролята на

образователни центрове независимо дали са християнски или мюсюлмански.

Мария Манолова издава през 1976 г. монографията си „Русия и конституционното устройство на Източна Румелия“.⁵ В нея авторът подробно изследва историческите проблеми около създаването на основните закони на Източна Румелия и ролята на Русия и нейните представители. М. Манолова подчертава нееднократно важната роля на руските членове на Европейската комисия, които в тежка политическа борба с останалите представители на Великите сили успяват да запазят принципите на широка автономия при изработката на основните закони на областта.

Освен всичко това М. Манолова подчертава, че благодарение на руската дипломация българският характер на управлението е гарантиран при приемането на правилата и законите, отнасящи се до изборния процес и избираемите от населението длъжности, независимо от опитите на останалите комисари да издигнат изкуствено останалите малцинства (турци и гърци) до по-голям дял в управлението на Южна България.

Изследването на М. Манолова е ценен източник на информация относно процесите, довели до създаването на Източна Румелия, нейните основни закони и институции. Липсва наистина обективна критика към ролята на Русия в конституционното устройство на областта, но това лесно може да бъде обяснено с политическата обстановка в България при написването на монографията и с това, че Русия и нейните представители в Комисията наистина са защитавали българските интереси при съставянето на Органическият устав. Направена е съпоставка между Устава и Търновската конституция за централните органи на държавна власт и управление, като по този начин авторът характеризира автономното

⁴ Хр. НЕГЕНЦОВ, И. ВАНЕВ, *Образованието в Източна Румелия 1879 – 1885*, София, 1959, 162 с.

⁵ М. МАНОЛОВА, *Русия и конституционното устройство на Източна Румелия*, София, 1976, 220 с.

положение на областта спрямо Османската империя.

Интересът към историята на Източна Румелия се засилва рязко с приближаването на две важни годишнини – 1300 години България (1981) и 100 години от Съединението (1985). Съвсем естествено вниманието на историците е насочено към акта на национално единение, а не толкова към институциите и държавно-правното развитие на Източна Румелия.

Безспорно монографичното изследване, отразяващо в най-пълна степен историята на автономната област е това на Елена Стателова „Източна Румелия (1879 – 1885). Икономика, политика и култура“.⁶

В него Стателова обхваща почти всички аспекти на социално-икономическия живот на областта. Опирайки се на използваните архивни документи, тя създава достоверна картина на източнорумелийската действителност. Особено ценни за изследователите са статистическите данни, които тя излага в работата си.

Много добре оформени и изпълнени със съдържание са главите, засягащи икономиката на областта и културният и просветен живот в Източна Румелия. Проблемите в тези области за първи път се засягат с такава пълнота именно в изследването на Е. Стателова.

Стателова анализира всички основни теми от историята на Източна Румелия професионални и обективно, но не е засегнала проблемите, съпътстващи институциите на областта и реалното състояние на администрацията.

Специално на създаването, характера и дейността на различните учреждения в областта е посветена работата на С. Симеонов.⁷ Той е разгледал състава и функциите на всич-

⁶ Е. СТАТЕЛОВА, *Източна Румелия (1879 – 1885). Икономика, политика и култура*, София, 1983, 380 с.

⁷ С. СИМЕОНОВ, *Състав и функции на учрежденията в Източна Румелия*, Пловдив 1979, 258 с.

ки институции от централната и местна власт, използвайки преди всичко запазените архивни документи и периодичен печат от онова време. Но в изследването му не е намерило място състоянието на учрежденските архиви в Източна Румелия, информация за които, макар и оскъдна, има.

На дейността на руската дипломация е посветена разработката на руската историчка И. В. Козменко.⁸ Авторът въвежда в научно обръщение ценен документален материал от Архива на Министерството на външните работи на Русия, който разкрива дипломатическите ходове и усилията на руските дипломати да защитят интересите на българите.

С неподражаем стил е написана книгата на Маньо Стоянов „Когато Пловдив беше столица: Очерци за Източна Румелия“.⁹ Авторът в привидно публицистичен стил е написал едно сериозно изследване, посветено на Източна Румелия, като е включил в него малко известни факти, които са поднесени понякога с чувство за хумор, което обаче не намалява научната стойност на творбата му.

Изграждането и функционирането на съдоустройствената система в областта е проследено от М. Манолова в отделно изследване.¹⁰ С него тя е продължила и дообогатила разработките на Ст. Бобчев, като в някои случаи е показала по-трезва оценка на този отрасъл от областното управление от бившия директор.

Организацията и структурите на въоръжените сили на Източна Румелия, включително и администрацията, обслужваща това

⁸ И. В. КОЗМЕНКО, *Руската дипломация и формирането на българската държавност след освобождението*, София 1982, 213 с.

⁹ М. СТОЯНОВ, *Когато Пловдив беше столица: Очерци за Източна Румелия*, София, 1974, 204 с.

¹⁰ М. МАНОЛОВА, *Съдоустройствена система на Източна Румелия, Годишник на Софийския университет, Юридически факултет, т. LXVI, кн. II*, София 1977, 117 – 159.

звено, са разгледани обстойно от Г. Вълков,¹¹ който дава и обширни сведения за „предтечата“ им – гимнастическите дружества.

Василка Танкова издава през 1994 г. монографията „Свободата на печата в Княжество България и Източна Румелия“.¹² В посочения научен труд може да се види, че независимо от факта, че Източна Румелия е автономна част от Османската империя, в нея свободата на печата е на ниво каквото има в независимите държави с демократично управление. От същия автор е статията, описваща изчерпателно политическия живот в Източна Румелия в навечерието на Съединението.¹³

Интересни сведения за общинското самоуправление дава Константин Бозвелиев в своята статия за град Казанлък.¹⁴ Там има сведения от „първа ръка“ за дейността на местната източнорумелийска администрация и как тя е функционирала в съответствие с възможностите на служителите в нея.

Основните моменти от учредяването и дейността на библиотеката и музея в Пловдив са проследени в работата на Борис Дякович.¹⁵ В много интересната си брошура авторът дава достатъчно факти, за да се подкрепи тезата, че областната библиотека и музей е изпълнявала донякъде и функциите на източнорумелийски архив.

¹¹ Г. Вълков, Участие на руските офицери в изграждането на източнорумелийската милиция, *Военноисторически сборник*, 1975, т. 2, 91 – 104.

¹² В. Танкова, *Свободата на печата в Княжество България и Източна Румелия. 1879 – 1885*. Пловдив 1994, 253 с.

¹³ В. Танкова, Политическите партии в Южна България и Съединението 1885 г., *Военноисторически сборник*, 1986, 3, 205 – 215.

¹⁴ К. Бозвелиев, Развитие на общинското самоуправление от турско време до края на източнорумелийския режим. – В: *сб. Казанлък в миналото и настоящето*, София, 1928. 45 – 53.

¹⁵ Б. Дякович, *Исторически преглед на Народната библиотека и музей в Пловдив до Съединението*. Б.м.г.

Михаил Попруженко публикува през 1927 г. статията си „Руското управление в България през 1877 – 1879“.¹⁶ Изследването му засяга повече проблемите на Княжество-то, но в него има ценни сведения за първите стъпки на източнорумелийската администрация и руското влияние в нея.

Много интересна е една малка статия в сп. Юридически преглед, в която авторът А. Флоровский прави опит да проследи съдбата на архива на руското гражданско управление в България.¹⁷ Той установява, че документите са изгубени (унищожени) в по-голямата си част, а останалите се намират в Народна библиотека „Кирил и Методий“ в силно повреден вид и без какъвто и да е било опис и каталогизация.

Две интересни изследвания за административното управление на Пловдивска и Пазарджишка област през Временното руско управление и първата година от Източна Румелия¹⁸ показват ясно трудностите, с които се сблъскват руските, а по-късно и източнорумелийските чиновници при администрирането на тези два окръга.

Подобни проблеми се разглеждат и в изследването на Жоржета Назърска.¹⁹ Същият автор прави анализ и на Дирекцията на въ-

¹⁶ М. Попруженко, Руското управление в България през 1877 – 1879, *Българска мисъл*, 1927, кн. 4, с. 251 – 264.

¹⁷ А. Флоровский, Архив на Руското гражданско управление в България през 1877-1879, *Юридически преглед*, 1925, кн. 2, 57 – 61.

¹⁸ Хр. Иванов, Временното руско управление и възстановяването на дейността на общините в Пловдивска област (1878-1879), *Известия на музеите в Южна България*, 15, 1989, 319 – 329.

Здр. Лицова, Административното устройство на Пазарджишкия край в периода на Временното руско управление, *Известия на музеите в Южна България*, 15, 1989, 271 – 280.

¹⁹ Административно-териториално деление и погранични проблеми в Източна Румелия (1879 – 1885), *Исторически преглед*, LLI, 1994/1995, 5, 74 – 93.

трешните дела, която контролира дейността на администрацията.²⁰

Проблемите в общинското самоуправление на Старозагорски окръг по времето на Източна Румелия са обект на изследване на Венета Гайдарджиева, която, макар че пресилва ролята на общинското самоуправление, показва местните институции и тяхната роля в окръжното управление.²¹

В научните трудове, посветени на проблемите на научната специалност „Архивистика, документалистика“, се разглеждат теми, свързани с настоящето изложение.

През 1950 г. Иван Дуйчев издава циклоstyled издание, наречено „Лекции по архивистика“,²² предназначено за нуждите на обучението на бъдещите архивисти и библиотекари в тогавашния Български библиографски институт. В тези лекции наред с архивната методология и други проблеми на архивистиката се представя и историята на архивите. В тази част Ив. Дуйчев обръща внимание на архивите и организацията на османската канцелария в т.нар. класически период на империята (1300 – 1600).

Следващото учебно издание, свързано с развитието на българската университетска архивистика и посветено специално на проблемите по история на архивите, е трудът на Мария Кузманова-Матеева „История на архивите и организация на архивното дело в България“, обнародван през 1966 г.²³ В посочената монография се проследяват историята на българското архивно дело и организацията на ар-

хивите през различните периоди от съществуването на българската държава, включително и през съвременния период до средата на 60-те години на XX в. Специално внимание е отделено на възрожденската епоха и на развитието на архивното дело през този период от българската история. И двете посочени издания не отделят внимание на институциите и архивите в Източна Румелия.

През 1990 г. излиза от печат монографията на Николай Савов „Към историята на българската архивистика. Българската общественост и документалното ни наследство“²⁴. Авторът проследява всички опити за създаването на държавен архив у нас през периода след Освобождението. Н. Савов дава ценни сведения за съдбата на източнорумелийските архиви след Съединението

През 1986 г. е отпечатан „Увод в архивознанието“²⁵ с автор Стефка Петкова. В него авторът предлага обобщен поглед върху историята на архивите и организацията на архивното дело в България. В частта, посветена на османските архиви и на интереса на българските възрожденци към наследените от вековете и възникващи в съвременността им документи, е разгледано състоянието на изпълняващите роля на архивни институции български културни и просветни организации. Ст. Петкова публикува в четвъртото издание на труда си от 2011 г. сведение за това, как през 1882 г. е имало предложение за създаването на централен архив на Източна Румелия.

Андриана Нейкова издава през 2007 г. монография със заглавие „Архиви и общество“²⁶, в която продължава изследванията върху историята на българската архивистика. Тя раз-

²⁰ Ж. Назърска, Гавраил Кръстевич и Дирекцията на вътрешните дела в Източна Румелия (1879 – 1885), *Военноисторически сборник.*, LXVI, 1997, 2, 7 – 15.

²¹ В. Гайдарджиева, Местното самоуправление в Старозагорска община от Освобождението до Съединението (1878-1885), *Исторически преглед*, LIX, 2003, 5 – 6, 232 – 253.

²² Ив. Дуйчев, *Лекции по архивистика*. Изд. Св. Климент Охридски. София 1993.

²³ М. Кузманова, *История на архивите и организация на архивното дело в България*. София 1966.

²⁴ Н. САВОВ, *Към историята на българската архивистика (Българската общественост и документалното ни наследство)*. Българска академия на науките. София 1990.

²⁵ Ст. ПЕТКОВА, *Увод в архивознанието*. В. Търново, 1986, II-ро изд. 1994, III- изд. 1998, IV-изд. 2011.

²⁶ А. НЕЙКОВА, *Архиви и общество*. София 2007, 323 с.

глежда обстойно историята на османските и възрожденските български институции и архиви. Андр. Нейкова посочва обективните причини за унищожаването на голям брой документи след Освобождението, сред които има и много екземпляри от институциите на Източна Румелия.

През 2016 г. авторът на настоящето изследване издаде рецензирана монография „Институции и архиви в Източна Румелия (1879 – 1885)“,²⁷ която разглежда и поставя за дискусия малко познати на историографията в България теми и проблеми.

Документалните сборници, в които има публикувани документи, използвани в източнорумелийските държавни институции, са едва няколко до този момент. В том първи на сборник „Документи от политическото Възраждане“²⁸ се съдържат документи, свързани с началните „стъпки“ на Източна Румелия. В том втори на документалния сборник „Документи по Съединението“ се намират интересни преписки и документи, свидетелстващи за мненията и настроенията на българските политици от двете български държави „за“ и „против“ акта на Съединението.²⁹ Васил Гюзелев е включил немалко важни източнорумелийски документи в „Българската държавност в актове и документи“.³⁰

В „История на българите 1878 – 1944 в документи“³¹ и по-специално в том трети са публикувани редица основополагащи за историята на Източна Румелия документи.

Като обобщение може да се предложат следните данни: от 186 заглавия с науч-

на тематика, в периода 1909 – 2016, в които присъстват темата и проблемите от различно естество на Източна Румелия, едва 57 нямат общо с общонационалния акт на Съединението.³² Всички останали разглеждат различни аспекти на Съединението, което, разбира се, има своето важно място в новата ни история, но проблемите на социалния, обществен и държавно-правния живот на автономната област са незаслужено пренебрегнати от българските историци.

Това изложение няма претенции за изчерпателност и завършеност на темата и проблемите, които разглежда. Но самата тема е малко разглеждана в българската историческа наука и всяко изследване в тази област допринася за нейното дообогатяване.

²⁷ Ст. Боянов, *Институции и архиви в Източна Румелия (1879 – 1885)*, София 2015, с. 220

²⁸ *Документи от политическото Възраждане*. Том първи, МНП, София 1908, 497 с.

²⁹ *Документи по Съединението*. Том втори, София 1908, МНП, 412 с.

³⁰ В. Гюзелев, *Българската държавност в актове и документи*, София 1981, 600 с.

³¹ В. Георгиев, Ст. Трифонов, *История на българите 1878 – 1944 в документи*, София 1994, 624 с.

³² Данните са взети от електронния индекс на НБ „Св. св. Кирил и Методий“, <http://www.nationallibrary.bg> (достъпен 20.04.2017)

HISTORIOGRAPHY OF EAST RUMELIA – A FRAMEWORK AND AN ASPECT

Stanislav Boyanov

The topic and the issues that will be examined in this study were less affected in Bulgarian historiography to the present. The history of the autonomous region within the Ottoman Empire – Eastern Rumelia - the subject of only a few independent monographs and a relatively small number of items that affect our department, aspects of history.

One of the main problems in clarifying the historical problems and achievements of Eastern Rumelia is the lack of well-preserved archival documents from the period of its existence. Due to negligence, poor storage and deliberately destroyed documents created by the administrative authorities of the autonomous region. This prevents researchers this period of Bulgarian history to make completely accurate “picture” of the history of Eastern Rumelia.

The more time passes after the compound, the more reduced the number of conserved the Eastern Rumelia administrative documents. Immediately after the end of Eastern Rumelia as a state entity was possible the then historians and researchers to gather preserved sufficient documentary array of fields and to make relevant scientific developments on the activities of the Eastern institutions. Such writings would have considerable scientific value because they would have a basis for institutional preserved.

Unfortunately, the then major Bulgarian historians dealing with the history of South Bulgaria during this period (1878 – 1885). They prefer medieval history or national liberation struggles of Bulgarians during the Renaissance, in which stand a number of heroic figures and events that may serve as an example in the newly liberated our country that aims at the beginning of XX century. To unite our nation divided artificial frontiers of all Balkan countries. The history of the former Ottoman province does not attract anything like the historians of the period.

Keywords: Historiography, East Rumelia